

سیر و موش

درس پانزدهم

اهداف

- ۱ تقویت مهارت خوانش شعر با رعایت لحن
- ۲ گسترش دایره واژگان با فرایند واژه‌سازی اشتقاق (گل + زار)
- ۳ آشنایی با چگونگی بیان پایان قصه
- ۴ آشنایی با ابزارهای انسجام متن
- ۵ تقویت فضایل اخلاقی به‌ویژه گذشت
- ۶ تثبیت یادگیری ابزارهای انسجام متن
- ۷ انشانویسی شامل کلیه بندها (بند مقدمه، بندهای بدنه، بند نتیجه‌گیری)

جلسه اول	
۱. تدریس درس	۳۰ دقیقه
۲. درک متن	۲۰ دقیقه

روش پیشنهادی تدریس

ایفای نقش

ایفای نقش

ایفای نقش روشی است که می‌تواند برای تجسم عینی موضوعات و درس‌هایی که برای نمایش مناسب باشند، به کار رود. در این روش فرد یا افرادی موضوعی را به صورت نمایش کوتاه اجرا می‌کنند. دانش‌آموزانی که در صحنه نمایش به ایفای نقش می‌پردازند، معمولاً یکدیگر را مخاطب قرار می‌دهند و گفت‌وگوهایی بین خود آنها رد و بدل می‌شود. صحنه اجرای نمایش باید طوری ترتیب داده شود که همه دانش‌آموزان بتوانند ایفای نقش را ببینند. همچنین آنان باید بلند صحبت کنند تا همه بتوانند صدای آنان را بشنوند. برای مطلوبیت بیشتر در اجرای روش تدریس «ایفای نقش» باید از دانش‌آموزانی مدد گرفت که نسبت به یکدیگر حس خوبی دارند. این روش تدریس یادگیرندگان را تا پای واقعیت می‌برد چون فقط به اجرا در آوردن نقش نیست بلکه در این جریان دانش‌آموزان نه تنها موقعیت‌ها و مهارت‌هایی را بررسی کرده و به کسب و فهم آنها اقدام می‌کنند بلکه به تجسم عینی موضوعات درس نیز دست می‌یابند.

مراحل اجرا

- ۱ انتخاب بازیگران: سعی کنید اکثر دانش‌آموزان به نوبت در گروه‌های ایفای نقش قرار بگیرند.
- ۲ آماده‌سازی: روشن شدن نقش‌ها مبتنی بر هدف اصلی آموزش، در آماده شدن بچه‌ها مؤثر است.
- ۳ بیان اهداف برای دانش‌آموزان
- ۴ اجرای نمایش
- ۵ طرح پرسش: با توجه به رخدادهای نمایش سؤالاتی را از دانش‌آموزان بپرسید و آنان را به پاسخگویی در زمینه اهداف مورد نظر هدایت کنید.

۶ توضیح: برای بسط تجربه و دانش محتوای درسی، توضیحاتی ارائه می‌شود؛ باید دقت شود تا آنچه می‌گوییم بر مبنای تجربه دانش‌آموزان از زندگی و از نمایش کلاس باشد.

درس «شیر و موش» حاوی مطالب ارزنده اخلاقی است که در قالب نمایش می‌توان به بچه‌ها انتقال داد. پس از اجرای نمایش و تکمیل فرایند تدریس، خوانش متن با استفاده از رمزینۀ سریع پاسخ انجام می‌شود.

جلسه دوم	
۱. واژه‌آموزی	۲۰ دقیقه
۲. تمرین خواندن	۳۰ دقیقه

واژه‌آموزی

یکی از فرایندهای واژه‌سازی در زبان فارسی «وندافزایی» است. در این درس افزودن پسوند «زار» به اسم باعث ایجاد اسم مکان شده است. چنان که قبلاً هم ذکر آن رفت نیازی به انباشتن ذهن دانش‌آموزان با الفاظ دستوری پسوند و اسم مکان و مانند این نیست و درک مفهوم کفایت می‌کند.

جلسه سوم	
۱. فعالیت‌های نوشتاری (۱)	۲۵ دقیقه
۲. خواندن با لحن	۲۵ دقیقه

فعالیت‌های نوشتاری (۱): املا و واژه‌آموزی

جواب سؤال ۲: (گاز، باز) – (گوش، موش) – (شیر، گیر) – (غازی، رازی)

جلسه چهارم	
قصه گویی و صندلی صمیمیت	۵۰ دقیقه

در ادامه جلسات قبل در این درس نحوه ارائه پایان قصه آموزش داده می شود. مطلبی که اهمیت دارد این است که در کل کتاب چهار فعالیت قصه گویی و صندلی صمیمیت است و باید همه دانش آموزان در انجام این فعالیت شرکت داده شوند.

جلسه پنجم	
۱. فعالیت های نوشتاری (۲)	۲۵ دقیقه
۲. تمرین خواندن	۲۵ دقیقه

به کمک مطالب قبلی و بهره گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.

جلسه ششم	
۱. املا	۳۰ دقیقه
۲. فعالیت های نوشتاری (۳) : تمرین خوشنویسی از صفحه هنر و سرگرمی	۲۰ دقیقه

املا

آموزگار از دانش آموزان می خواهد که در منزل از روی متن شعر با صدای بلند و رسا بخوانند و با تلفن همراه، صدای خود را ضبط کنند. دانش آموزان در صورت امکان فایل صوتی خود را به کلاس آورده و معلم نسبت به پخش آنها اقدام می نماید و دانش آموزان املا می نویسند. با این روش دانش آموزان می توانند اشکالات خواندن خود را نیز برطرف کنند.

جلسه هفتم	
۱. ارزشیابی از فعالیت‌های درس	۳۰ دقیقه
۲. فعالیت نقاشی صفحه هنر و سرگرمی	۲۰ دقیقه

ارزشیابی از فعالیت‌های درس

در قسمت ارزشیابی می‌توان از آزمون عملکردی در موقعیت شبیه‌سازی شده بهره برد. دانش‌آموز می‌تواند نقش قسمتی را که معلم تعیین کرده بازی کند. تهیه و اجرای این آزمون‌ها نیازمند اندکی مهارت و دقت است. در صورتی که معلم قادر باشد آزمون‌های مطلوبی طراحی و اجرا کند، اطلاعات ارزشمندی از چگونگی یادگیری دانش‌آموز کسب خواهد کرد.

جلسه هشتم	
فعالیت‌های نوشتاری (۴)	۵۰ دقیقه

فعالیت‌های نوشتاری (۴) : درک متن

در این درس به منظور تثبیت یادگیری دو درس قبل که دانش‌آموزان را با علائم و نشانه‌های ساختار بلاغی آشنا کرد، متنی ارائه شده است که دانش‌آموزان با پر کردن جاهای خالی، ارتباط معنایی بین گزاره‌های متن را درک خواهند کرد. پیشنهاد می‌شود برای ایجاد روحیه همکاری و نشاط در این جلسه به کمک دانش‌آموزان در کلاس پوره سیب‌زمینی درست کنید.

جلسه نهم	
فعالیت‌های نوشتاری (۵)	۵۰ دقیقه

فعالیت‌های نوشتاری (۵) : نگارش

پس از آموزش انشانویسی و آشنایی دانش‌آموزان با ساختار انشا در این درس برای تثبیت یادگیری

دانش آموز باید انشا بنویسد؛ به عبارت دیگر به مرحله تولید رسیده است. در این درس موضوع انشا و موضوع کوچک تر بندهای بدنه به او داده شده است تا راحت تر ذهنش را مرتب کند.

جلسه دهم	
۵۰ دقیقه	بخوان و بیندیش

برای آموزش «بخوان و بیندیش» به مطالبی که در فصل اول بیان شد، مراجعه کنید.

جلسه یازدهم	
۲۵ دقیقه	۱. املا
۲۵ دقیقه	۲. مثل

در این درس نیز مانند دروس قبل املاهای دو قسمتی پیشنهاد می شود. یک نمونه آزمون مداد – کاغذی ارائه می گردد.

باسمه تعالی فعالیت املایی درس «شیر و موش»	
۱. دور واژه هایی که هنگام خواندن آهنگ یکسانی دارند، خط بکشید. (غازی، بازی) – (مغفرت، آموزش) – (گوش، موش) – (چمن زار، گندم زار)	
۲. جای خای را با واژه مناسب پر کنید. یعنی جایی که سبزه رویده است. یعنی جایی که گل رویده است.	
۳. در هر گروه واژه ای را که با بقیه واژه ها فرق دارد، مشخص کنید. (حاصل، محصول، حول) : (متغیر، مغفرت، تغییر) :	
۴. زیر واژه های درست خط بکشید. (خطا – ختا) / (رحایی – رهایی) / (صیاد – صیاد) / (خلاص – خلاص)	
۵. واژه ها را در جای مناسب بگذارید. (لا به، هراس، بیشه ای، مغفرت) – از تو امید دارم. شیر از این رحم حاصل کرد. – موش بیچاره در افتاد. بود شیری به خفته	